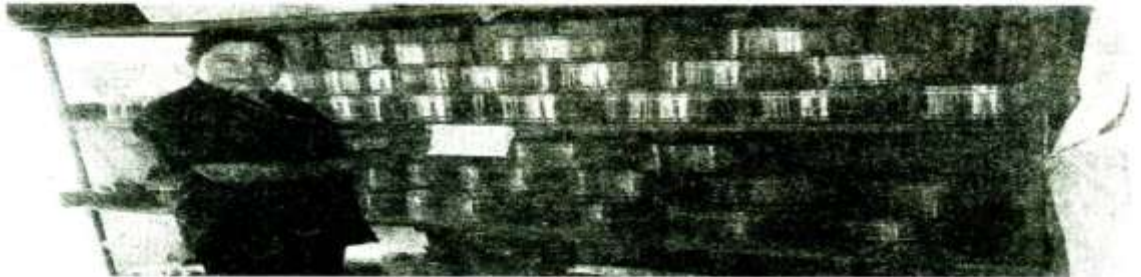

ปีที่ 40 ฉบับที่ 14324 วันอังคารที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 หน้า 7

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนต้นแบบ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ผลิตแตนเบียนบราคอน กำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวให้หมดไป

แตนเบียนบราคอน ฮีบีเตอร์ (Bracon hebetor) ศัตรูธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมจำนวนประชากรหนอนหัวดำมะพร้าว ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการผลิตพ่อ-แม่พันธุ์แตนเบียนบราคอนส่งให้กับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เพื่อผลิตขยายแตนเบียนบราคอนสำหรับปล่อยในพื้นที่ระบาด ทั้ง 29 จังหวัด

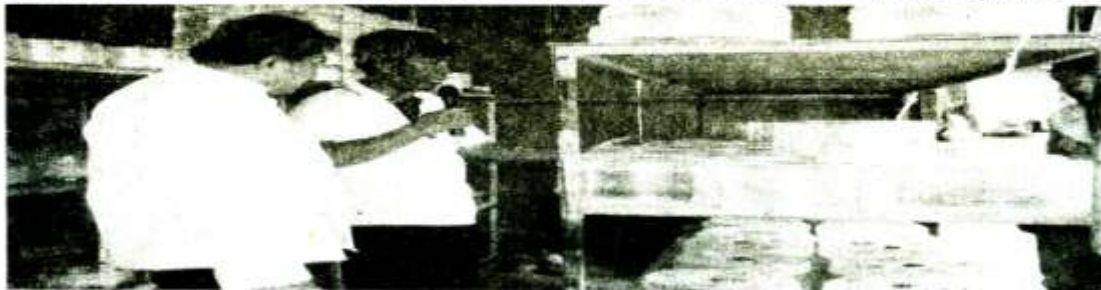

นางกัญญา จันวิไชย หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หรือ ศจช. ที่มีศักยภาพในการผลิตแตนเบียนบราคอน จำนวน 50 แห่ง เนื่องจากประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดที่พบการระบาดของหนอนหัวดำทำลายผลผลิตมะพร้าวของเกษตรกรมาตั้งแต่ปี 2555 ทางสำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จึงได้ถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตและขยายแตนเบียนบราคอน ให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางจังหวัดให้ผลิตแตนเบียนบราคอนเพื่อใช้ควบคุมประชากรหนอนหัวดำอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ปีนี้สถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวเพิ่มขึ้นในพื้นที่ 29 จังหวัด จนส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและภาพรวมทางเศรษฐกิจ กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินโครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ซึ่ง ศจช. ทั้ง 50 ศูนย์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการผลิตขยายแตนเบียนบราคอนพร้อมปล่อยในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำ ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีหน้าที่สนับสนุนให้มีเชื้อข้าวสาร และพ่อ-แม่พันธุ์แตนเบียนบราคอนขยายให้กับ ศจช. ทั้ง 50 ศูนย์ ศูนย์ละ 50 ก่อง เป็นอย่างน้อย รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพการผลิตแตนเบียนบราคอนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต เพื่อให้ได้แตนเบียนบราคอนที่มีคุณภาพสามารถนำไปปล่อยในสวนมะพร้าว ควบคุมประชากรหนอนหัวดำได้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยแต่ละ ศจช. จะผลิตแตนเบียนบราคอน 2 ครั้งต่อเดือน เฉลี่ยจะได้แตนเบียนบราคอนรวมกันเดือนละ 10 ล้านตัว ระยะเวลาโครงการ 9 เดือน จะมีจำนวนแตนเบียนบราคอนกว่า 90 ล้านตัว เพื่อใช้สำหรับปล่อยในพื้นที่ที่มีการระบาดในอัตรา 200 ตัวต่อไร่ และต้องปล่อยอย่างต่อเนื่องในพื้นที่เดียวกัน ที่สำคัญควรจะปล่อยช่วงเย็นจะเหมาะสมที่สุด

(ต่อด้านหลัง)

ทั้งนี้ จากการผลิตแตนเบียนบราคอนไว้ใช้เองของเกษตรกรสมาชิก ศจช. ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พบว่าการปล่อยแตนเบียนบราคอน ช่วยลดจำนวนประชากรหนอนหัวดำได้ไม่ต่ำกว่า 20-30% แต่ก็นับเป็นชีววิธีที่ให้ผลในระยะยาวและยั่งยืน โดยเฉพาะกรณีการระบาดในระยะที่ไม่รุนแรงจะ

เห็นผลค่อนข้างชัดเจน แต่ถ้าระบาดรุนแรงหรือต้นมะพร้าวที่มีอายุมาก และสูงกว่า 12 เมตร จะใช้วิธีปล่อยแตนเบียนบราคอนร่วมกับการใช้สารเคมีฉีดเข้าลำต้น สามารถป้องกันหนอนหัวดำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านนายสุพล เพ็ญสุวรรณ ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บ้านตลาดบน อ.ปรางค์บุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ กล่าวเสริมว่า การผลิตแตนเบียนบราคอนของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนที่นี่จะให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วม คือร่วมกันผลิตและร่วมกันเอาไปปล่อยในสวนมะพร้าว ซึ่งที่ผ่านมาก็มีทั้งคนที่เชื่อถือในการใช้ชีววิธีคือปล่อยแตนเบียนบราคอนช่วยกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว แต่รายที่ไม่เชื่อก็จะใช้สารเคมีเพราะเห็นผลเร็ว ตนจึงได้ทำแปลงตัวอย่างในการใช้แตนเบียนบราคอนควบคุมหนอนหัวดำในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อพิสูจน์ให้เกษตรกรเห็นว่าชีววิธีสามารถทำได้จริง แต่ต้องทำอย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ในสวนที่ต้นมะพร้าวสูงกว่า 12 เมตร แตนเบียนบราคอนจะบินขึ้นไปไม่ถึง ก็จะปลูกพืชอื่นร่วมเป็นระดับต่างๆ ให้แตนเบียนบราคอนได้เกาะและบินขึ้นไปกำจัดหนอนหัวดำที่ต้นมะพร้าวได้

แตนเบียนบราคอน

สำหรับวิธีการผลิตแตนเบียนบราคอน ทางศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนได้รับการสนับสนุนไข่ผีเสื้อขี้สาร จากสำนักงานเกษตรจังหวัด ก็จะนำมาเพาะไข่หนอน ใช้เวลา 45 วัน จึงนำหนอนมาเลือก แบ่งเป็น 10 ตัวต่อกระปุก และนำฟอ-แม่พันธุ์แตนเบียนบราคอนใส่เข้าไป เก็บไว้ 15 วัน จะได้แตนเบียนบราคอน 100 ตัว จากนั้นจะนำมาคัดเฉพาะตัวเมีย และตัวที่สมบูรณ์ ก็จะได้แตนเบียนบราคอนคุณภาพประมาณ 50 ตัวต่อกระปุก สามารถนำไปปล่อยในสวนมะพร้าวเพื่อทำลายหนอนหัวดำได้ทันที

“อยากฝากถึงเกษตรกรที่กำลังประสบปัญหาหนอนหัวดำระบาดในสวนมะพร้าว ให้ใช้วิธีปล่อยแตนเบียนบราคอน ศัตรูธรรมชาติเป็นตัวกำจัดศัตรูพืชก่อน ถ้าหากระบาดรุนแรงหรือไม่สามารถควบคุมได้ถึงค่อยตัดสินใจใช้สารเคมี แต่ต้องใช้อย่างเหมาะสมตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เพื่อไม่ให้มีสารตกค้างกระทบต่อผู้บริโภค สุดท้ายอยากให้เกษตรกรพัฒนาไปสู่การผลิตมะพร้าวอินทรีย์ สร้างความปลอดภัยและความมั่นคงอย่างยั่งยืน” นายสุพล กล่าว